

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Murenulæ Sacræ Vestis Sponsæ Regis Æterni
Vermiculatæ Opus, De Privilegiis Ordinum Regularium**

Alviset, Virginius

Campidonæ, 1673

Caput 12. Circa Horas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62361](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62361)

SUMMARIUM.

- 1 Regulares possunt disponere ea quae spectant ad officium divinum celebrandum.
- 2 Et disposita iterum mutare.
- 4 Huic privilegio non obstat decretum S. Congreg.
- 5 Monachi non possunt obligari ad alias preces quam in Regula exprimitur & 6.
- 7 Probabile ideo nō obligare omnes additias & 14.
- 8 Contrarium tamen tenendum.
- 6 Mater regula debet in omni dispositione esse intacta.
- 9 Hoc quomodo intelligendum.
- 10 Cum tempore aliquid potest fieri de substantia officii, quod prius non fuit.
- 12 Omnia quae officium componunt equaliter obligant.
- 13 In estimando peccato in omissione officii, habenda est ratio non ad qualitatem partium omissionis, sed ad quantitatem.
- 15 Monachi extra Monasterium possunt uti quovis Breviario.
- 16 An de presenti licitum & 25.
- 17 Monachi debent uti Breviario approbato 19. & 22.
- 21 Et si aliud habent possunt pro isto relinquere.
- 18 Breviario monastico eadem indulgentiae concessae, quae Romano.
- 13 Monachus qui non utitur Breviario Monastico, violat. 13. Capita suae Regulae.
- 24 Qui non habet Breviarium proprium, liber est ab Horis, & non tenetur ex alieno recitare.
- 25 Lectiones Matutini an licitum breviate & 26. & quo iure ibid.
- 26 Antiphonas omittere licitum secundum Caram.
- 27 Illicitum secundum authorem.
- 28 Regulares possunt mutare officium dicendo unum pro alio.
- 34 Etiam in Choro communi. Et hoc pro arbitrio Abbatis secundum Caram. Falsum tamen 35. 37.

- 30 De iure communi & secluso privilegio eadem officii mutatio secundum aliquos, licita secundum alios. Quid agendum est, hanc opinionem sequitur, & mutatis 31.
- 32 Illicitum relinquere Officium diei, pro Breviario.
- 36 Papa non potest tollere Monachis facultatem concessam per Regulam.
- 37 Regulares occupati, satisfaciunt obligationibus, dicendo certum psalmodium unum. De iure, & sine privilegio licitum.
- 38 An studentibus Philosophia.
- 39 Regulares professi ad Chorum, sed sacri initiati, non sunt obligati ad Horas, etiam sine privilegio 40. & 41.
- 42 Regularis occupatus, potest accipere à suo sessario, aut à se ipso dispensationem Breviarii, si negat Praelatus.
- 44 Infirmi fratres satisfaciunt obligationibus, si audiunt, dum ab aliis recitantur dicendo Psalmos sibi à Praelato, vel Confessoribus taxatos. Et qui dubitat an infirmitas sufficiens, debet stare iudicio Praelati, dicit de convalescentibus. 43. 45. 46.
- 47 Regularis qui omisit aliquid in officio, non tenetur repetere, sed satisfacit dicendo Psalmum, vel Orationem Dominicam, vel Angel. & 48.
- 49 Regularis, qui integrè aliqua non protulit, qui recitavit Horas cum distractione, non tenetur repetere.
- 49 Regularis potest Horas recitare sedendo, vel ambulando.
- 50 Regularis qui Choro inersuit, non tenetur repetere malè prolatam, vel auditam ab aliis.
- 51 Regularis potest solum mentaliter dicere, quae sub secreto dicuntur in Choro. Et pro totum ipsum Officium. An hoc licitum sine privilegio 52. 63.

Clemens VII. & Paulus III. Carthageniensibus. Martinus V. Eugenius IV. Alex. VI. & Leo X. Callinensisibus con-

cellit, ut Patres possint in Capitulo ordinare, ac declarare omnia, quæ spectant ad officium divinum celebrandum, per universam suam Cōgregationem. Et sic ordinata, constituta, vel declarata, iterum mutare, vel alterare, in toto, vel in parte, prout successivè rerum vel temporum qualitates exegerit. Bullar. Cassin. an. 49. 50. 53. 54. 110. & 129. Const. Camald. Bull. quæ incipit: *Rationi congruit.*

Item Leo X. concessit Minoribus, ut Capitulum generale possit declarare omnia dubia circa officium divinum. Ordinare, addere, & imminuere, & immutare, tam in Regulis, quàm in Calendario, quodquid è re visum fuerit. Et ut in Capitulo provinciali constituantur duo, vel tres fratres, qui pro provincia idem faciunt. Casar. v. officium divin. & Cass. tract. 4. cap. 4. prop. 5. ubi ait: Non obstare Bullam Pii V. præfixam Breviario.

Nota tamen, aliquos tenere prædicta privilegia esse abrogata, in consequentiam decreti S. Cardin. Congreg. quo anno 1628. die 28. Octobris † sancitum fuit, nullum officium novum posse inferi Breviario, nisi approbatum, ac eos non satisfacere suo officio, & obligationi, quæ talia recitant. Ita (licet dubitando) Notior in sum. v. Prælati regul. num. 22. Arcamen ego contrarium teneo, tum, quia prædictum decretum non habet vim legis, tum quia ad hoc, ut quis dicatur suo officio, & obligationi suæ satisfacere, ac recitare Officium approbatum, non est opus ut recitet approbatum à S. Congregatione præcisè, sed sufficit ut recitet approbatum ab alio, seu aliis, habentibus eandem potestatem, quàm ipsa à Papa, quod cōpetit Capitulis Regularium, per prædicta privilegia, quæ non cōprobantur ab ullo Pontifice revocata.

† Concil. Millevit. sub Innocent I. can. 12.

Martin. V. ad instantiam Joannis Regis Castellæ & Legionis, cōcessit Monachis Congreg. Vallisfol. per Bull. quæ incipit: *Religionis.* Ac deinde Eugen. IV. per oraculum ut non possint obligari ad Horas, Preces, Suffragia, Devotiones, aut Cærimonias alias extra has præcisè, quæ sunt in Regula S. Benedicti, non obstantibus ullis constitutionibus Apostolicis, vel consuetudinibus Ordinis, vel ullius Monaster. Bullar. Vallisfol. privil. 31. & 48.

Nota autem, quòd cum omnes dispositiones Pontificiæ, seu Sacr. Congregationis Regularibus editæ, sic semper debeant intelligi, ut matrem Regulam Ordinis, intactam relinquant, nisi expressè ei derogetur, ideo attento, quòd Regulares tenentur persolvere officium divinū, secundum quod eis præfinitur in sua Regula, nec etiam ad alias preces, aut suffragia possunt obligari, sed satisfaciunt suo debito, si suas Horas recitant prout in sua Regula determinantur. ita Caram. in suis comment. in Regul. S. Benedicti. Unde in consequentiam ait num. 1458. Monachum Benedictinum non peccare, qui non recitat Pater, Ave, & Credo in initio, & fine Horarum, quia de his non meminit Sanct. Benedict. in sua Regula. Item nec eum, qui in Laudibus aut Vesperis omitit Commemorationes, ob eandem rationem *ibid.* Item nec eum, qui in Prima relinquit pretiosa, tum ob eandem rationem, tum quia non est officium Chori, sed Capituli, *ibid.* num. 1365. Item nec eum qui in Officio semiduplici vel simplici omittit Preces ad Primam, vel ad Completorium dici solitas. *ibidem.* Ac demum nec eum, qui in fine Horarum relinquit Antiphonam Beat. Virginis Mariæ, *ibidem.* Vult enim Caram. ea sola esse de substantia officii, & consequenter obligare, quæ specificantur in Regula.

8 Verum non nihil difficultatis ego patior in recipienda hac doctrina, quamvis enim fundamenta Caram. sint vera, nempe Regulam Ordinis semper manere intactam, & ad sensum illius exponendas esse quasque alias dispositiones. Et ea tantum in officio divino obligare (saltem sub mortali) quae sunt de ejus substantia, non puto tamen ex his posse rationabiliter inferri conclusiones caramuelisticas.

9 Nam primum fundamentum, quod Regula debeat semper manere intacta, & nihil in ea mutare liceat, intelligitur de illa mutatione per quam decoloraretur Ordo. Et substantia Religionis vel alicujus observantiae in Regula praecipua, mutaretur, alias autem si aliquid additur in augmentum, ad majorem decentiam, ad cautelam, ad se conformandum universali Ecclesiae, ad satisfaciendum desiderio Summi Pont. &c. quod neque supra, neque infra ipsam Regulam sit, sed secundum Regulam, & non dicetur Regula per hoc violari. Et ita patet ex praxi omnium Ordinum, in quibus identidem fiunt variae constitutiones variaeque Statuta, ad quae Religiosi obligantur, quod tamen non posset esse, si fundamentum Caramuelis sub eo rigore reciperetur, sub quo illud proponit. Igitur, quia haec quae Caramuel expungit ab obligatione officii, non sunt supra, nec infra Regulam Sancti Benedicti, sed secundum ipsam, ad majorem decentiam officii addita, ut Ecclesiae Romanae, omnium matri conformemur, & ex voluntate Sanctissimi, sine dubio obligabunt perinde ac alia.

10 Quantum vero ad aliud fundamentum de substantia officii divini, sicut potest ei aliquid addi, aut detrahi, pro voluntate Papae, ita potest fieri de ejus substantia hoc quod prius non fuit. Et sic quia in nova editione Breviarii Monastici, haec ad-

data sunt, quae Caram. expungit, ideo haec dicentur spectare ad substantiam officii, licet forte antea non spectaverint. Quae etiam cum an. 1608. die 6. Decemb. fuisset S. Congregationi propositum brevium novum Monasticum approbandum, iussit ut ei adderetur commemoratio Apostolorum, & sub hac conditione illud approbavit. Et sic Commemoratio est facta sunt de corpore officii, idem autem dico de aliis, quae rejiciuntur à Caram. Dico autem potius de corpore officii quam de substantia, quia cum non sit quoddam aggregatum ex Psalmis, Antiphonis, Collectis, Capitulis, &c. sed quidem ex his omnibus resultare unum compositum per accidens, quod verò potius potius quam Antiphona, Capitulum quam Collecta, &c. dicantur esse de substantia hujus compositi, non video fundamentum, sed puto aequaliter omnia contingere, & tunc committi peccatum, cum aliquid ex his omittitur, siue interim Psalmi omitti, siue Collecta, siue Commemoratio, & peccatum mensurandum esse ad quantitatem partis omissa. Quae tamen Commentarius Caram. fuit approbatus à Doctoribus, poterit haec approbatio promereri salvum conductum ejus opinionibus. Et secundum has intelligi privilegium de quo supra. Aut certe (quod ego consulo) secundum expositionem traditam.

Eugen. IV. concessit Cassin. Innocent. IV. & VIII. Minoribus. ut dum sunt in Monasterio, possint recitare Horas quocumque Breviario alio, à proprio Ordinis Bullar. Cassin. constitutum. Casar. v. itinerantes. Et v. officium.

Nota primò circa privilegium Eugenii, quòd in initio congregationis Cassin. seu S. Justinæ, non habebantur Breviaria impressa, neque uniformia, sed manus-

ita, & diversa in pluribus Monasteriis, unde cum contingat aliquem Monasterium suam Congreg. cogebatur permutare Breviarium, ut se conformaret tribus, ad quos diverterat, & super hoc ad tollendos scrupulos emanavit privilegium Eugenii. Nunc verò cum habeatur Breviarium impressum, & unificatum in omnibus Monasteriis, cessare debet privilegium.

17. Adverte, secundò, (a) quòd Sac. Rituum Congreg. Anno 1616. die 24. Jan. censuit, ac declaravit omnes militantes sub Regula S. Benedicti posse, & debere in Breviario Monastico de mandato Pauli V. edito, non obstante, quòd aliqui in praxi utuntur uti sint Romano, vel alio.

18. Et idem Pontifex pro illo concessit easdem indulgentias, & gratias, quas pro Romano, & illo utentibus Pius V. antea concesserat. Ubi rursum. (b)

19. Adverte, quòd hoc decretum potest comparari, & referri, vel ad communitates ipsius Monasteriorum, vel ad personas particulares eorundem. Et quidem primo modo ego puto obligare, & in omnibus Monasteriis S. Benedicti recipiendum esse.

Et ita ego colligo ex illa particula de-
bere. Nam licet interdum non habeat vim præcepti, sed ostendat tantum, id quod honestatis, hoc tamen est speciale, & frequentius necessitatem, & obligatio-

nem indicat, ut notat Gloss. in Clem. arre-
dentes de stat. mon. Quod est indubitatum quando apponitur in aliqua dispositione, cum per alia jura anteriora obligante utitur.

Nam quòd Monachi teneantur secundum Breviarium Monasticum officia sua

21. explere, evidenter statuitur in cap. de his & placuit. 12. Nec obstat, quòd in prædicto

(a) Concil. Aquif. in add. capitul. Luc. Pii cap. 3.
(b) Angel. v. num. 12. Afor. tom. 1. inf. li. 10. cap. 11.
Valent. d. 6. de orat. q. 2. p. 10. circa 3.

decreto invenitur particula posse, qua de se non habet vim præcepti. Nam ibi ponitur, non ad demonstrandum usum liberum prædicti Breviarii in nostris Monasteriis, sed ad denotandam facultatem relinquendi in iis Breviarium Romanum, seu quodcumque aliud favore hujus novi Monastici, cum derogatione Bullæ Pii V. qua prohibet, intermitteri Breviarium Romanum in Ecclesiis in quibus semel receptum fuit. Et hanc veritatem, & obligationem tenendi Breviarii Monastici in nostro Ordine, bene intellexit bona memoria Venerab. Margareta Arbouzia Abbatissa, & fundatrix Monasterii Vallis gratiæ apud Parisios (c) cui cum proponeretur aliquando Breviarium Romanum pro Monastico inducendum in suum Monasterium, sapienter admodum respondit. Absit ut ego tantam plagam inferam Regula S. P. N. Benedicti, & simul uno actu tredecim ejus capita violenter Nimirum quia S. Benedicti. in tot capitibus ejusdem suæ Regulae occupatur in disponendo officio Divino à nobis resolvendo.

Quòd si secundò referamus decretum superius ad personas particulares (idem autem dicitur, de Bulla præfixa à Breviario Romano) Garcias in tract. de benef. p. 3. cap. 1. nu. 179. putavit, nec eas posse uti supramemorato privilegio seu Eugen. seu utriusque Innocentii, sed illud tolli & abrogari per prædictam Bullam, quia in illa jubentur omnes obligati ad horas, eas recitare ex Breviario Romano, si non habent aliud proprium approbatum, sublati quibusvis privilegiis in contrarium. Attamen ego in contrariam mentem eo, & puto, locum esse adhuc privilegio. Illam verò revocationem, in qua se fundat Garcias, ego intelligo de privilegiis qua per-

(c) Ferrag. in ejus vita impressa Parisiis.

mitte-

mittebant communitatibus, mutare vel variare Breviarium, non de isto, quod respicit personas privatas, & pro aliquo casu. Nec obstat, quod personæ privatae teneantur se conformare suæ Ecclesiæ seu communitati in persolvendis officiis Divinis, juxta *cap. de his d. 12. & cap. institutio d. 2. de cons.* Nam hæc dispositio intelligitur rationabiliter, quod debeant se conformare communiter, & ordinariè salvo aliquo casu concessio per privilegium, aut in quo contrarium suadet ratio, & ita tenent, & privilegium supramemoratum adhuc valere docent Rodriq. in *sum. tom. 1. cap. 141* Et Vega 1. p. cap. 128. casu 25. Quorum opinionem probabilem putat Petr. de Ledesm. in *sum. par. 3. tract. 9. c. 4.* Quin etiam secluso omni privilegio, ex honesta causa, licitum, dicit Fum. in *armil. v. horæ can. nu. 7.* & Valent. d. 6. de orat. quæst. 2. par. 10. circa. 3. Quibus adde, quod in opinione Garcia, is qui caret proprio suæ Religionis, vel Diocesis Breviario, liber est ab horis recitandis (etiamsi aliud ei offeratur,) quia secundum hanc opinionem non potest satisfacere, nisi recitet ex proprio.

25 Eugen. IV. concessit Cassin. ut in recitatione horarum possint breviate lectiones, B. quæ incipit: *Sacræ Religionis. 76.* in Bullar. Margar. Verba constitutionis sic habent: *Non intendentes, propter hoc obviare, quin pro loco, pro tempore, pro aliqua subsistente causa, dictæ Congregationis personæ, lectiones breviate aut elongare, seu extra Convenum, quocunque Breviario, non omittis officii substantialibus uti valeant.*

Nota, quod Caramuel in *com. ad Regul. s. Benedicti* dicit secluso omni privilegio, posse Abbates Ordinis (etiam in officio publico Chori) breviate lectiones jure Regulæ in *cap. 11.* Unde ille *nu. 1372.* infert posse quemlibet privatim orantem bre-

viare similiter & decurtare lectiones, jure Regulæ, ac secluso privilegio, tum quia (inquit) Regula hoc permittit pro officio publico, ergo à fortiori pro privato, tum quia eadem Regula relinquit hanc facultatem Abbati, qui autè privatim oras, est suus Abbas illo tempore, & quoad hoc, Addit Caram *ibid.* eum qui similiter privatim horas exolvit posse amandare Antiphonas ad granarium Papæ, quia (inquit) Regula permittit parvæ communitates omittere, à fortiori ergo privatim recitanti. Verum, ut in non paucis aliis, sic & in his duobus punctis ego puto, Caramuelem non fuisse assecutum mentem S. Benedicti. & ejus Regulæ. Nam quod ad lectiones attinet, & earum breviationem S. Benedict. 1. in *cap. 9* ejusdem suæ Regulæ jubet, ut legat quis ex codice postmodulatos sex Psalmos & ut legenti signum ad cessandum faciat Abbas, quando visu fuerit. Deinde in *cap. 11.* dicit, aliqui esse breviantum ex lectionibus, quæ contingit fratres tardiùs, quàm debent surgere, sic tamen ut is per cujus culpam id accidit publicè satisfaciatur. Quis autem dicat ex hoc utroque loco nasci cuique potestatem decurtandi lectiones; *Distinque tempora, & cõcordabunt scriptura.* ait Gregorius. Idem autem dico de Regula S. Benedicti distinguenda esse tempora, ad ejus mentem intelligendam. Nam ejus temporum cum lectiones nõ essent determinata, nec esse erat, ut qui Choro præsidebat, signum legenti ad cessandum faceret, sed nunc cum habeamus mandata Summi Pontificis Breviarium ordinatum, & lectiones præfixas ac determinatas, nihil habemus ad decurtandum, hoc maxime attento, quod jam ex se sunt ita breves & tam rationabiliter excerptæ ex libris orthodoxis, ut qui aliquid ab eis demere voluerit, rursus sensum aliquem habiturus sit. Quod verò

in S. Benediēt. aliquid brevandum esse
lectionibus, dum contingit fratres tar-
tus surgere, id ita disponit, quia suo tem-
pore, laudes separabantur à nocturno of-
ficio, & debebant perfolvi præcisè in au-
rorâ, & quia aliunde fiebant proluxa le-
ctiones ex variis codicibus, inter singu-
los nocturnos, ideo sapienter monuit, ut
brevientur lectiones in casu de quo lo-
quimur, ad hoc nimirum, ut nocturnum
officium possit expleri ante auroram, &
laudes in ipsâ aurora incipi: nunc autem
hæc dispositio cessat. Tum quia neq; tam
scrupulosè punctum auroræ observamus
ad laudes cantandas, quas immediatè ma-
tutinis jungimus. Tum quia neq; tam
prolixas lectiones facimus, sed determi-
natas, & in quibus non potest teri tempus
alio officii deputatum. Sicut igitur (ut
patet) vana est illa licentia, quâ Caramuel
indifferenter ex Regula adstruit commu-
nicari ad brevandas lectiones in Choro,
ita & ea quam infert per modum conclu-
sionis pro eo qui privatim orat, & qui de-
bet sibi tempus ad hoc oportunit, & suf-
ficiens eligere, quòd si lectiones amat
breviare, non jure Regule, sed privilegio
debet se defendere, si tamen nunc locus
eius concedatur, quia quando datū fuit,
leguntur adhuc ex codice lectiones, in
Congreg. Cassinensi, ut tempore sancti
Benedi, vide dicta num. 3. superius.

Quod verò attinet ad Antiphonas, quas
breviare Caram. dicit, posse omitti ab eo
qui privatim orat, & hoc autoritate Re-
gule, ego non scio, in qua parte ejusdem
Regule hoc legerit, nam in cap. 17. in quo
dicitur potest ille se fundare, sic dicitur: si
in proprio congregationis fuerit, cum Antiphonis, si verò
privatim, tunc psallantur. At quis non ri-
deat Caramuelem hinc inferre licitum om-
mittere Antiphonas in Matutino? Ibi lo-
quitur S. Bened. de horis minoribus: &

aliud non vult nisi ut ubi communitas est
sufficiens, cum notis, ubi minor, in dire-
ctum psallendo exolvantur, de matutino
nihil tagit. Ergo si aliquid ex hoc loco in-
ferre placet in favore eorū qui privatim
suas horas exolvunt, dicemus eos non te-
neri cantare cum notis, sed posse in dire-
ctum orare, prout S. Bened. permittit exi-
guis cōmunitatibus; quæ illatio erit satis
superflua, & ridicula, cū nemo exigat can-
tum ab his qui privatim orant. Quòd au-
tem mens S. Bened. sit ea quæ ego allegavi,
patet; quia in horis minoribus nō dicun-
tur plures Antiphonæ, sed una tantum,
quæ ante Psalmos præintonatur, ad dan-
dum tonū sub quo Psalmi sunt cantandi,
ergo S. Bened. voluit ut in majori cōmun-
itate illæ horæ absolvantur cū Antiphon-
is, voluit dicere ut absolvatur cum can-
tu, & modulatione notarū; quando verò
dixit, ut in minori communitate eadem
horæ expediatur in directum, non voluit
ut minus quid diceretur, vel ut Antiphon-
æ omittantur, sed ut sine notis, & vocis
modulatione recitetur, & hoc valde cla-
rè innuit vox illa in directum, qua utitur.

Leo X. dedit Minoribus facultatem re- 28
citandi anticipatè officia prolixiora dieb⁹
quibus sunt otiosi, & reservandi breviora
pro his quibus prævident se occupandos
concionib⁹ vel confessionibus, & ut dum 29
recitant extra Chorū, non teneatur statas
horas observare, Casar. v. feria & Rod. 1. 1.
qq. reg. 42. 45. & 10. 1. Bull. in orac. ejusd. Leon.

Nota primò, quòd secluso omni privi- 30
legio, non peccat saltem graviter, qui u-
num officium pro alio recitat, sed licitum
esse ex causa, sic officia inter se mutare,
secundum Cardin. Archid. & Laudun. in
Clement. 1. de vel. Miss. Sylv. v. hora 9. 12. nu. 15.
Zerol. eod. v. nu. 6. Caiet. eod. v. nu. 3. Armil.
nu. 7. Less. lib. 2. de just. 6. 37. dub. 12. Afor. 1.
par. instr. lib. 10. q. 2. 6. 10. Cuch. lib. 5. instr. ma-
jor.

for. tit. 7. Barth. de Medina. in sum. lib. 1. cap. 14. Veg. in sum. p. 1. cap. 128. casu 17. Et alios quorum opinionem probabilem affirmat Valent. d. 6. de orat. qu. 2. p. 10. circa. 3. Nec se audere ei contradicere fatetur Sot. lib. 10. de iust. qu. 5. art. 4. Assentitur ex parte Rodriq. in sum. to. 1. qu. 144. Ubi dicit, hunc peccare mortaliter, qui frequenter officium mutat, secus si semel aut iterum. Vietur hunc sequutus Angel. in sum. v. hora nu. 14. Ubi dicit, hunc esse reum peccati mortalis, qui officium consuetum mutat ad libitum. Fundamentum verò hujus opinionis est, quia is satisfacit substantia præcepti recitandi horas, & primariæ intentioni Ecclesiæ, quæ est ut 7. horæ dicantur, quòd verò tali modo: de tali vel tali Sancto: de Sancto, vel de feria, est tantum accidentarium, & insufficienti ad constituendum peccatum mortale.

- 31 Contrarium tamen tenent alii, & eum suæ obligationi non satisfacere qui nullo privilegio fretus, unum officium dicit pro alio: quia in Bulla præfixa Breviario, jubentur obligari ad horas, eas recitare secundum ejusdem Breviarii formam, ergo non sufficit recitare in substantia 7. horas, sed forma est servanda, quæ pro singulis diebus est determinata. Facit, quia
- 32 Anno 1603. die 29. Novembr. S. Congr. rituum declaravit illicitum, relinquere officium diei, seu Breviarii pro officio voluntario, vel devotionis.

Facit item, quia hæc mutatio concessa est per privilegium, ergo signum est, de jure non esse licitam. Et ita tenent Garc. in pra. ben. p. 3. cap. 1. num. 150. Marchin. de sacr. Ord. tract. 2. p. 4. cap. 12. diff. 4. Barbol. in collect. ad cap. Presbyter de cel. Miss. Et in tr. de off. par. cap. 10. nu. 10. Graph. lib. 2. decis. cap. 5. Suar. to. 2. de Rel. lib. 4. cap. 23. Filiuc. tract. 23. cap. 7. & 8. Philiar. 1. p. lib. 1. cap. 6. Molph. tract. 5. cap. 2. Et alii quorum

opinionem admittit Petr. de Led. in sum. p. 2. tract. 9. cap. 15. si mutatio fieret innotabiliter brevius. Armill. v. hora. nu. 7. ex negligentia. Utraque opinio propter Auctores à quibus defenditur, & rationes eorum, est probabilis, se curior tamen postrema.

At quid juris de illo, qui hanc opinionem sequitur, & inadvertenter aliud officium recitavit ab eo, quod est determinatum in Breviario, finitis verò horis dicitur vertit errorem? Tolet. in sum. lib. 2. cap. 1. Marchin. Grac. & Suar. supra cit. per echeiam illum excusant à recitando non officio: monent tamen, eum debere petere ea, quæ sunt propria officii omni, puta Orationem, Hymnum, Lecturam, Responsoria, & Antiphonas.

Nota secundò circa supra relatam privilegium, quod Portel. v. hora nu. 7. & mill. eod. v. nu. 13. dicunt, non solum priores Religiosos privatim posse unum officium recitare pro alio, juxta tenoré concessionis: sed etiam in communitate in Choro, posse Prælatum dispensare semel aut iterum, ad hoc ut cantetur officium ab eo, quod notatur in Calendario, & Breviario. Sed Aufon. in sum. v. latus regul. 22. (licet dubitando) ait per verfas Cardinalium declarationes, potestatem esse sublaram Prælati regularibus.

Verum Caramuel aliquid plus notat in nostro Ordine S. Bened. conceditur suis commentis n. 1229. Ait enim, quod quemlibet Abbate in suo Monasterio recitare officium determinatum in Breviario, quia (inquit) illa determinatio cum omnibus Rubricis Breviarii, facta est ab Abbatibus Ordinis, aut ab alio, de illius voluntate, per quod non abdicaverunt se potestatem illam mutandi officium jure Regula: illis conceditur in c. 1. h. ibid.

vid. se in praxi vidisse alicubi ita factum circa Lectiones Matutini. Addit *ibidem* nec Papam posse hanc potestatem tollere nostris Abbatibus, quia (inquit) fundatur in Regula, secundum quam professi sumus, nos velle vivere, & cuius jus fixum *stabilis* que ac invariabile manet, & mutare debet. Unde si Papa prohiberet nobis, aliquid mutare in ordine Breviarum, & dispositione officiorum divinorum, hoc prohibito non respiceret, nos jam professos, sed in futurum professuros. Ita Caram. cuius doctrinam expendens Heffren. in suis *disquisit. monast.* non minus laqueis quam acutè objicit, se mirari Caramelem tam scrupulosè inharere textui Regulae S. Bened. ut dicat nec Papam posse tollere Benedictinis potestatem mutandi officii divini, quia hoc eis conceditur in Regula: & tamen potuisse eas carnes concedere, licet eis prohibeantur in eadem Regula.

Verum enim verò audiamus, quid dicat S. Bened. in sua Regula, & quomodo mentem ejus affecutus Caram. *cap. 18. Hoc praxique commonemes, ut si hac distributio psalmorum displicuerit, ordinet, si melius iudicaverit, &c.* S. Legislator distribuit in singulis horas psalmos competentes. Et quia spirituum omnium Justorum plenus, praevidebat, futuros in suo Ordine Praeceptis, diversorum charismatum & geniorum, permittit, ut psalmi pro officii distribuantur alter, quam ipse distribuere dicit (quam ipse) at quia in editione Breviarum hac distributio, & tota ipsius Breviarum ordinatio facta est auctoritate Apostolica, & decretum eadem auctoritate nobis impositum, de persolvendis officio sub hac forma, quis dicat S. Bened. dedisse nobis licentiam alterandi ordinata, & disposita à Sede Apostolica, vel eadem ejus auctoritate. Deinde etiam si conc. deremus, adhuc licere alterare Bre-

viarium, hoc intelligi debet pro semel, hoc nimirum modo, ut cui dispositio illius non placet, *aliter ordinet*, (inquit) S. Legislator, ordinare autem est aliquid certum & fixum statuere, unde ordinatio & ordinationes appellantur leges firmæ & fixæ. Quòd verò pro arbitrio nunc uno modo, nunc altero liceat officia disponere, ut vult Caram. & hinc non convincitur, aliàs ridiculum esset, & ridicula facultas. Tertio Caramuel præterdit ex hoc loco, & aliis ejusdem Regulae, non solum licitum esse mutare & variare Breviarium, & Officium divinum: sed etiam decurtare. At evidenter contrarium apparet ex ipsis verbis S. Bened. in prædicto cap. 18. ubi sic subdit: *Dum omnimodis id attendatur, ut omni hebdomada Psalterium ex integro numero 150. Psalmorum, psallatur, & Dominico die semper a capite repetatur, &c.* Ergo licentia, quam hic dare S. Benedictus præterditur (si quæ talis est) intelligi debet, non ad diminuendum Officium, sed ad augendum. Et ita videmus, antiquos Fundatores Congregationum, quæ militant sub Regula S. Benedicti pro suo fervore fecisse, & prolixissima Officia instituisse, neminem minus suis præscripsisse, quam in Regula præscribatur. Et sic nihil hic evincit Caramuel.

Clemens VII. concessit Theatin. occupatis Confessionibus, studiis Theologiae vel Canonum aut servitio infirmorum, ut pro Officio & omnibus Horis, satisfaciant recitando certum Psalmorum numerum, à Superiore illis præfigendum, non minus septem vel sex, aut Orationem Dominicam septies, cum Symbolo Apostolorum bis. *Roder. to. 1. quæst. 42. art. 5. Portel. v. Hora can. nu. 18. Capuccin. in annot. ad Casar. v. serv. & Compend. privil. Ordin. S. Hieron. v. officium.*

Hoc privilegium non est necessarium, 37 nisi

37
 nisi pro studentibus; pro his verò qui ser-
 viunt infirmis, vel confessiones audiunt,
 non puto fuisse concessum, nisi ad tollen-
 dos scrupulos. Nam sic Ecclesia obligat
 ad Horas, ut tamen non intendat averte-
 re ab operibus charitatis, & majoris per-
 fectionis, aut ad quæ aliàs tenemur ex
 officio, vel iustitia, & sic qui non potest
 Horas recitare, nisi se subtrahendo ab
 his, debet illas relinquere, neque ad hoc
 indiget privilegio, ita cum cõmuni Sylv.
*v. hora. num. 18. & Valent. d. 6. generali de
 iust. qu. 2. part. 10. circa 7.* An verò possit
 38 hoc privilegium suffragari studentibus
 Philosophiæ, videtur suadere identitas
 rationis, juxta dicta sect. 1. c. 2. v. verum.
*arg. c. quia nonnullis. de magistr. ubi docenti
 Grammaticam æqualiter provideretur, at-
 que docenti Theologiam, verum hæc
 identitas non est adeò stricta, & absolu-
 ta, quin aliqua diversitas possit in ea no-
 tari, ideo ego contrariam opinionem teneo.
 per cap. sane de privil.*
 39 Eugen. IV. anno 1438. pro Congreg.
 Vallisole. declaravit per Oraculum, &
 concessit ut Fratres professi ad Chorum,
 sed sacris nondum initiati, non tenean-
 tur ad Horas Canonicas, sed tantum ad
 aliud aliquod pensum, à Prælatis eis im-
 ponendum. Bullar. Vallisole. *privil. 46.*
 40 Eugen. IV. concessit Cassin. Jul. II.
 Olivetanis. Leo X. Camaldul. ut fratres
 etiam professi ad Chorum, sed sacris non-
 dum initiati. Qui taliter officiis Mona-
 sterii sunt occupati. Aut qui aliàs non
 sunt adeò docti, vel experti ad Horas re-
 citandas non teneantur, nisi ad Officium
 Beata, ultra quod si videatur aliquid plus
 imponendum, arbitrio Prælatorum re-
 linquitur. Bullar. Cassinens. *constitut. 62.*
 Casar. *v. officium divin. 1.* Et Capuccin. *ibi-
 dem in annotation.*
 Nota circa hæc duo privilegia, quod

potius ad obviandum scrupulis videntur
 data, quàm ex necessitate, de quo vide se-
 ction. sequent. dubium proprium. At in
 opinione contraria, quod juniores pro-
 fessi teneantur ad Horas: si Prælatus re-
 jicit eadem privilegia, & non vult con-
 aliquo secundum eorum tenorem dispo-
 sare, vel responder, ejus occupationes
 non esse tantas, quin possit eis non ob-
 stantibus, Horas recitare, quid juris? Re-
 spondeo, ipsum posse accipere suam dis-
 pensationem à suo Confessario, aut
 tiam à seipso, & se conformare privi-
 legio Clem. VII. pro Theatinis, de quo sup.
num. 6. Quia hæc privilegia non sunt con-
 cessa Prælatis, sed ipsis junioribus, su-
 ctitque ipsos scire, se habere causam
 reducenda illa ad usum, quanvis Pra-
 tus contrarium asserat.
 Eugenius IV. concessit Ordini S. Hiero-
 nymi pro infirmis, valetudinariis, &
 senibus, ut censeantur satisfacisse ob-
 gationi Horarum, dum dixerint eas pro-
 ces, quas seu Superior, seu Confessarius
 earum loco ipsis taxaverit. Imò quod
 satisfaciant eidem obligationi, audiens
 Horas quando ab aliis aut alio dicuntur.
 Casar. *v. infirmis. fratrib.*
 Quando verò contingit aliquem
 dubium circa suam infirmitatem, &
 posse judicare, an sit sufficiens ad Horas
 relinquendas. Leo X. concessit Minoribus,
 ut satisfaciant dicendo Hymnum
 Psalmum, Pater & Ave, aut aliquid simi-
 le, arbitrio Superioris, vel illius qui
 tempore præest Conventui. Roder.
1. Bull. in orac. ejusd. Leo. num. 13. Casar.
*v. officium. 1. & Cannart. in sum. privil.
 minor.*
 Item idem Leo iisdem Minoribus con-
 cessit. Eugen. IV. Congregat. Vallisole.
 Et Martin. V. Hieronymitanis, ut circa
 officium possit Superior dispensare cum
 suis

quibus non possunt ex infirmitate illud recitare commodè, & sine tedio. Et postquam convaluerint, illis assignare aliquos Psalmos orandos loco ipsius officii. Ballar. Vallisfol. *privil.* 46. Casar. *vanferm.* 17. Confelt. *in sum. privil.* & Garc. *in tit. de benef. p. 3. cap. 1. num. 180.* ubi affirmat hoc adhuc valere, & nullibi inveniri revocatum.

47. Sac. IV. concessit Minorib. ut si defuncti Visus, vel Auditus aliquid omiserint in Officio divino, non teneantur illud repetere, sed satisfaciant dicendo aliquem Psalmum in fine Officij pro compensatione.

Item iisdem Minorib. concessere Alex. VII. & Innocent. VIII. ut in fine Officij recitando unum Psalmum, Orationem Dominicam, vel Ave Maria, satisfaciant pro omnibus, quæ potuerint omisisse, quæcumque ex causa, modo non ex dolo, Casar. *v. officium secundo.*

Leo X. favore Minorum, declaravit eos satisfacere *c. dolentes. de celebr. Miss.* de dicendo Officio *studiosè & devotè*, etiamsi propter fatigationem, seu aliam similem causam, illud recitent sedendo, vel ambulando, vel etiam si non integrè verba proferant ob negligentiam, imperitiam, vel defectum linguæ aut cum mentis distractione, ac sensuum evagatione, modo talia non faciant ex malitia DD. *in p. ut anti.*

50. Item idem Leo iisdem Minorib. concessit, ut persolventes Horas in Choro, non teneantur reperere malè prolata ab aliis, vel malè audita, propter distantiam, interceptum factum, seu aliam causam; sed contententur satisfecisse præcepto Ecclesiæ, & suæ obligationi, qualitercumque audiendo illa, quæ ab aliis cantari & dici solent. Item ne unus fiat alteri onerosus, ut quæ secreto dici solent in Choro,

possint solùm mentaliter dicere, aut legendo intra se ex libro, nihil proferendo vocaliter. Et ut is qui privatim officium solus recitat, possit eodem modo facere, cum prolatio verborum ad hoc præcipuè sit instituta, ut ab aliis intelligatur. Roder. *to. 1. bull. in orac. Leon. num. 11. & 12.* Casar. *v. officium. 1. Cordub. ibid. in annot. Cannart. in sum. privil. minor. Baldell. in Theol. mor. to. 2. lib. 8. d. 37.*

An autem pars ultima privilegij, de illo, qui privatim Horas recitat, sit intelligenda de ipso toto Officio, quod illi concedatur solùm mentaliter legere, vel de his tantùm, quæ solent sub secreto dici? Tambur. *to. 2. de iur. Abb. d. 10. q. 9.* vult ut de his solùm intelligatur. Cruz tamen *lib. 2. de stat. relig. cap. 8. dub. 2.* docet esse intelligendam de ipso toto officio. Et fatit ratio allegata à Pontifice, pro ejus concessione, nempe vocalem pronuntiationem in psalmodia, fieri propter audientes. Nam sicut in Choro non videtur necessaria pronuntiatio vocalis eorum, quæ secreto dicuntur: quia nemo est auditurus; ita nec eorum quæ aliquis solus, & privatim orat. Quin etiam aliqui apud Sà *v. hora. §. 11.* universaliter affirmant hoc esse licitum, etiam secluso privilegio, & Clericum excusari, saltem à mortali, qui Horas legit solùm mentaliter. Et Navarr. *to. 4. com. de orat. cap. 19.* licet agnoscat, illam concessionem Leonis X. esse privilegium, ait tamen posse disputando sustineri contrarium. Et de jure communi licitum esse, sic solùm mentaliter Horas persolvere. Quòd si quis obstinatus insisterit, vocalem pronuntiationem esse de essentia Horarum, & Psalmodiæ: tunc dicendum est, Papam dispensasse, in prædicta concessione, & in hoc consistere vim privilegij, juxta dicta *sect. 1. cap. 3. §. 1. v. porro.*

PRIVILEGIUM
 QUILARUM
 ET
 MINUTARIUM
 N REGILAS
 NGELLARUM
 OSTOUCE
 YELU
 B